

***Analys av
superettanklubbarnas
ekonomi 2006***

**Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström**

Innehåll

	Sida
Klubbarnas resultat	3
Klubbarnas intäkter	5
Klubbarnas kostnader	7
Klubbarnas spelartransfers	10
Klubbarnas Eget kapital, soliditet m m samt Elitlicensens regler i korthet	11
Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition 2006	13
Sammanfattning	14

Analys av ekonomin i Superettanklubbarna 2006

Svenska Fotbollförbundet har kartlagt det ekonomiska utfallet för klubbarnas i Superettan år 2006. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av föreningarna samt deras årsredovisningar/årsbokslut, vilka är reviderade av auktoriserade eller godkända revisorer.

För enkelhetens skull benämns alla aktuella föreningar och bolag för klubbar. I två av fallen avser de ekonomiska uppgifterna aktiebolag, nämligen för Väsby United AB och ÖSK Elitfotboll AB, vilka båda är s k IdrottsAB.

Eftersom Bodens BK inte lämnade in vare sig årsredovisning eller rapporterade in de föreskrivna ekonomiuppgifterna för år 2005, omfattar alla jämförelser med år 2005 endast 15 klubbar.

Från och med år 2000 består Superettan av 16 föreningar. Vid jämförelser med åren före år 2000 har jämförelse gjorts med gamla division 1, som omfattade 28 föreningar.

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i mkr om ej annat anges.

Superettanklubbarnas resultat

De 16 klubbarna i Superettan redovisade år 2006 sammantaget ett underskott uppgående till – 3,1 mkr (2005: - 14,4 mkr). I årets resultat ingår ett överskott från spelaromsättning (spelarförsäljningar minus såväl direkt kostnadsförda spelarförvärv som avskrivningar balanserade spelarförvärv samt netto av spelarin- och uthyrning) på + 3,3 mkr (2005: - 3,8 mkr). Detta innebär att resultatet från verksamhet exklusive spelaromsättning för Superettanklubbarna var ett underskott – 6,4 mkr (2005: - 10,6 mkr), vilket är 4,2 mkr bättre än år 2005.

Resultatets beståndsdelar 2006, mkr

	<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>	<u>2003</u>	<u>2002</u>
Driftresultat	- 7,0	- 8,4	+ 1,0	- 16,2	- 10,0
Spelaromsättning	+ 3,3	- 3,8	- 1,8	+ 16,2	+ 6,2
Räntenetto	- 0,2	- 2,1	+ 1,0	+ 0,2	- 0,6
Extraordinära poster	+ 0,8	- 0,1	+ 6,6	+ 0,6	+ 4,3
Redovisat resultat	- 3,1	-14,4	+6,8	+ 0,8	- 0,1

Tabell 1

10 klubbar redovisade år 2006 överskott, en klubb redovisade nollresultat och 5 klubbar redovisade underskott. Föregående år redovisade 8 klubbar överskott och 7 klubbar underskott.

Såväl redovisat resultat som driftresultat varierar kraftigt mellan klubbarna. Av tabell 2 framgår resultatet för respektive klubb. I redovisat resultat ingår spelarnetto medan detta exkluderats i driftresultatet, där även finansiella och extraordinära poster exkluderats.

Resultat per klubb 2006, mkr

	<u>Redovisat resultat</u>	<u>Drift- Resultat</u>	<u>Spelarom- sättning</u>	<u>Finansiellt</u>	<u>Extra- ordinärt</u>
Jönköpings Södra IF	+ 1,4	- 0,4	0,0	0,0	+ 1,8
Qviding FIF	+ 0,7	+ 0,8	0,0	- 0,1	0,0
Mjällby AIF	+ 0,4	- 0,7	+ 1,2	0,0	-0,1
GIF Sundsvall 1)	+ 0,4	+ 1,7	- 1,2	- 0,1	0,0
Falkenbergs FF	+ 0,3	- 0,0	+ 0,7	- 0,1	- 0,3
Degerfors IF	+ 0,2	- 1,3	+ 2,0	- 0,1	- 0,4
Umeå FC	+ 0,2	+ 0,4	- 0,2	0,0	0,0
Åtvidabergs FF	+ 0,1	+ 1,0	- 0,2	- 0,2	- 0,5
Ljungskile SK	+ 0,1	+ 0,5	- 0,3	- 0,1	0,0
IFK Norrköping	+ 0,0	+ 0,1	-0,8	+ 0,7	0,0
Väsby United 2)	0,0	- 0,1	0,0	- 0,1	0,2
Örebro 3)	- 0,2	+ 2,3	- 2,5	- 0,1	0,1
IF Brommapojkarna	- 0,3	- 0,6	+ 0,3	0,0	0,0
Trelleborgs FF	- 0,8	- 2,7	+ 1,9	0,0	0,0
Assyriska FF	- 1,8	- 1,5	- 0,3	0,0	0,0
Landskrona BoIS	- 3,8	- 6,5	+ 2,7	0,0	0,0
* Superettan totalt	- 3,1	- 7,0	+ 3,3	- 0,2	+ 0,8

1) Avser GIF Sundsvallkoncernen

2) Avser Väsby United AB

3) Avser ÖSK Elitfotboll AB

Tabell 2

Underskottet i Superettan kan egentligen härledas till en enda klubb, Landskrona BoIS, vilken kom till Superettan 2006 från Allsvenskan.

Eftersom spel i Superettan inte ger samma intäktsförutsättningar som spel i Allsvenskan har Landskrona BoIS under år 2006 dragit ner kostnaderna med drygt 13 %, j f r nedan avsnitt angående kostnader, men det tar givetvis tid att ställa om, varför resultatet blev ett underskott – 3,8 mkr år 2006 i Superettan, trots ett spelaromsättningsnetto + 2,7 mkr.

Antalet klubbar som redovisade negativa driftsresultat var under år 2006 nio stycken av sexton, vilket är en ökning jämfört med år 2005, då det var sju av femton klubbar som redovisade driftunderskott.

Det positiva spelaromsättningsnettot beror främst av Landskrona BoIS, Degerfors IF och Trelleborgs FF.

Jönköpings Södra IF:s extraordinära intäkt avser en fastighetsförsäljning.

Superettanklubbarnas intäkter

Superettanklubbarnas intäkter (exklusive ränte- och andra finansiella intäkter samt extraordinära intäkter) uppgick år 2006 till 252 mkr (2005: 242 mkr), vilket var en ökning med 4 %. Om hänsyn tas till att det i siffermaterialet ingår en färre klubb år 2005 var det en genomsnittliga minskning per klubb med 2 %.

En viktig förklaring till denna intäktsminskning är givetvis att AIK spelade i Allsvenskan år 2006, men i Superettan år 2005. Under Superettanåret uppgick AIK:s intäkter till hela 45,6 mkr, vilket t ex kan jämföras med den från Allsvenskan år 2005 degraderade Assyriska FF:s intäkter som under år 2006 i Superettan uppgick till 13,3 mkr. Bland intäkterna ingick spelarförsäljningar inklusive uthyrningar brutto med 18,2 mkr (2005: 11,4).

Totala intäkter Superettan 2000-2006 respektive division 1 1997 – 1999, mkr

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ordinarie drift	210	157	231	180	144	181	208	227	231	234
Spelarförsäljning	20	23	23	34	10	18	25	10	11	18
* Totalt	230	180	254	214	154	199	233	237	242	252
* Genomsnitt/fören.	8,2	6,4	9,1	13,4	9,6	12,4	14,6	14,8	16,1	15,8
* Ordin. Drift % tot	91%	87%	91%	84%	94%	91%	89%	96%	95%	93 %

Tabell 3

Noteras bör att BK Häcken år 1999 spelade i gamla division 1 och år 2000 respektive 2001 i allsvenskan för att 2002 och 2003 åter spela i Superettan, och år 2005 och 2006 vara tillbaka i Allsvenskan. BK Häckens redovisade intäkter från Gothia Cup uppgick år 1999 till 51 mkr, för 2002 och 2003 årligen till 34 mkr samt 2004 till 52 mkr. Med hänsyn taget till detta har den genomsnittliga intäkten per klubb ökat med 147 % jämfört med det sista året 1999 som gamla division 1 fanns, före det att Superettan skapades.

Noteras bör även att Malmö FF och Djurgårdens IF FF båda spelade i Superettan år 2000, samt att AIK spelade i Superettan år 2005.

Intäktsjämförelse mellan åren 2006 och 2005, mkr

I denna jämförelse ingår även ränte- och andra finansiella intäkter samt extraordinära intäkter. Observera att Bodens BK saknas år 2005.

	2006	Andel	2005	Andel	Förändring
Publik	36,7	14 %	54,9	23 %	- 33 %
Egna arrangemang	7,6	3 %	6,0	3 %	+ 27 %
Reklam & sponsring	80,6	32 %	68,6	28 %	+ 17 %
Tips- och mediamedel	62,7	25 %	39,7	16 %	+ 58 %
Lotteri	3,7	1 %	6,5	3 %	- 43 %
Bidrag	21,9	9 %	20,2	8 %	+ 8 %
Övrigt	20,5	9 %	34,2	14 %	- 40 %
* Summa drift	233,7		230,1		
Spelarförsäljning	18,2	7 %	11,4	5 %	+ 60 %
Finansiellt intäkter	1,0	0 %	0,9	0 %	
Extraordinära intäkter	1,2	0 %	0,0	0 %	
* Totalt	254,1	100 %	242,4	100 %	+ 5 %

Tabell 4

Publikintäkternas minskning med 33,6 %, eller 18,2 mkr, beror främst av AIK, som under sitt Superettanår 2005 hade de fjärde högsta hemmapublikiffrorna i Sverige (inklusive Allsvenskan) och även drog mycket publik till sina bortamatcher.

Intäkterna från reklam- och sponsring har ökat med 12,0 mkr, eller 28 %, där dock en klubb färre redovisas år 2005. Viss osäkerhet i inrapporterade siffror kan för övrigt finnas i intäktsfördelningen mellan sponsorintäkter och publikintäkter i de fall biljetter ingår sponsorpaket.

Tips- och mediamedel inkluderar alla de ersättningar föreningarna får via Svensk Elitfotboll (SEF), från Svenska Spel, TV samt gemensamma marknadsprojekt. Ökningen beror på det nya TV-avtal som tecknades under år 2006.

Intäkterna från spelarförsäljningar ökade med 7 mkr år 2006. Här bör man dock även beakta de kostnader som klubbarna haft för ersättningsspelare i form av spelarförvärvskostnader. Se vidare nedan.

Intäkter per klubb 2006 och 2005, mkr

I dessa intäkter exkluderas ränte- och andra finansiella intäkter samt extraordinära intäkter

	År 2006	År 2006	År 2005	År 2005
	Intäkter inkl	Intäkter exkl	Intäkter inkl	Intäkter exkl
	<u>spelarförs.</u>	<u>spelarförs.</u>	<u>spelarförs.</u>	<u>spelarförs.</u>
IFK Norrköping	28,0	27,9	24,0	24,0
Landskrona BoIS	27,0	21,9	Allsvenskan	Allsvenskan
GIF Sundsvall	25,3	24,0	Allsvenskan	Allsvenskan
Örebro	22,5	22,5	23,6	22,8
IF Brommapojkarna	20,0	18,9	17,6	17,4
Trelleborgs FF	17,0	14,2	15,4	12,0
Degerfors IF	16,3	12,9	12,9	12,8
Jönköpings Södra IF	14,5	14,3	Division 2	Division 2
Åtvidabergs FF	13,7	13,6	10,8	10,8
Assyriska Föreningen	13,3	12,2	Allsvenskan	Allsvenskan
Mjällby AIF	12,8	11,3	12,6	11,1
Ljungskile SK	9,8	9,7	8,3	7,6
Qviding FIF	9,8	9,4	Division 2	Division 2
Falkenbergs FF	9,6	8,7	9,8	9,8
Umeå FC	7,5	7,5	Division 2	Division 2
Väsby United	4,8	4,7	4,7	4,4
AIK	Allsvenskan	Allsvenskan	45,6	44,5
GAIS	Allsvenskan	Allsvenskan	19,0	18,8
Östers IF	Allsvenskan	Allsvenskan	16,9	16,4
Västerås SK FK	Division 1	Division 1	11,2	9,7
Västra Frölunda IF	Division 1	Division 1	9,1	8,0
Bodens BK	Division 1	Division 1	Uppg saknas	Uppg saknas
* Superettan totalt	251,9	233,7	241,5	230,1

Tabell 5

Observera att det från och med år 2006 finns två division-1-serier mellan Superettan och de sex division 2-serierna.

Superettanklubbarnas kostnader

Superettanklubbarnas kostnader inklusive räntekostnader och kostnadsförda spelarköp uppgick till 256,8 mkr år 2006 (2005: 256,7 mkr), vilket var alltså en högst marginell ökning, trots att antal klubbar som ingick år 2006 endast var 15 stycken. Den genomsnittliga kostnaden per klubb uppgick 2006 till 16,0 mkr (2005: 17,1 mkr). Detta innebär en för en kostnadsminskning med 6 % om man mäter samma antal klubbar. Förklaringen ligger främst i att AIK år 2005 spelade i Superettan, men i Allsvenskan år 2006. Det tar ofta lite tid, beroende på ingångna avtal e. t. c., att anpassa kostnaderna för klubbar som nedflyttats från Allsvenskan, och för en storklubb som AIK påverkar detta siffrorna mer än om en mindre klubb flyttar mellan serierna.

Kostnadsjämförelse mellan 2006 och 2005, mkr

	<u>2006</u>	<u>Andel</u>	<u>2005</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring</u>
Match- & träningskostnader	45,5	18 %	40,2	16 %	+ 13 %
Övriga egna arrangemang	4,2	2 %	2,6	1 %	+ 62 %
Personalkostnader	153,4	59 %	145,6	57 %	+ 5 %
Administration	9,5	4 %	11,0	4 %	- 14 %
Reklam & sponsring	12,1	5 %	18,0	7 %	- 33 %
Lokaler	4,8	2 %	7,1	3 %	- 33 %
Övrigt	9,7	4 %	11,8	5 %	-18 %
* Summa driftkostnader	239,2		236,3		
Spelarförvärv direkt kostnadsförda	8,4	3 %	3,8	1 %	+ 121 %
Avskrivningar balans spelarförvärv	6,5	2 %	11,5	4 %	- 43 %
* S:a spelarförvärv & -avskrivningar	14,9		15,3		
Övriga avskrivningar	1,5	1 %	2,1	1 %	- 29 %
Finansiella kostnader	1,2	0 %	3,0	1 %	- 60 %
** Totalt	256,8	100%	256,7	100%	0,0 %

Tabell 6

Bland kostnaderna ingick utgifter för spelarförvärv som kostnadsfördes direkt 2006 med 8,4 mkr (2005: 3,8 mkr) och avskrivningar avseende utgifter för balanserade spelarförvärv med 6,5 mkr (2005: 11,5 mkr). Av kostnaderna svarade klubbarnas personalkostnader för 59 %, eller 153,4 mkr år 2006 (2005: 57 % respektive 145,6 mkr). Personalkostnaderna ökade år 2006 med 34 %. Under år 2006 har de ökat ytterligare 5 %. Om man tar hänsyn till att en klubb ej fanns med i redovisningen år 2005 så har den genom snittliga beräknade personalkostnaden minskat med 1 % från år 2005. Man kan alltså säga att ett trendbrott skedde år 2005 då personalkostnaderna ökade från 46 % andel av kostnaderna år 2004 till 57 % år 2005, för att år 2006 vara 59 %.

År 2005 kunde personalkostnadsökningen förklaras av att AIK, men också att Örebro SK FK och Trelleborgs FF samtidigt med AIK lämnade Allsvenskan för spel i Superettan år 2005.

År 2006 har AIK, GAIS och Östers IF lämnat Superettan för spel i Allsvenskan, och ersatts av Assyriska FF, GIF Sundsvall och Landskrona BoIS från Allsvenskan. Detta har inneburit netto 9 mkr i lägre personalkostnader. År 2006 har också Jönköpings Södra IF, Qviding FIF och Umeå FC ersatt Bodens BK, Västerås SK FK och Västra Frölunda IF i Superettan. Detta har inneburit netto 7 mkr i ökade kostnader, där som sagt siffrorna för Bodens BK är okända.

Jämför även avsnittet ovan angående intäktsjämförelse mellan åren 2006 och 2005. Förändringar av marknadsintäkter innebär naturligtvis förändringar av motsvarande kostnader i samma riktning.

Spelarlönernas utveckling, 2000-2006, mkr

	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Spelarlöner	45,3	39,8	40,7	47,8	45,3	60,8	68,8
Driftskostnader	180,1	144,0	190,1	223,7	226,2	236,3	239,2
Driftskostnader exkl Gothia Cup	180,1	144,0	162,4	199,3	192,2	236,3	239,2
Förändring spelarlöner	-12 %	-12 %	+ 2 %	+17 %	- 5 %	+ 34 %	+ 13 %
Spel.löners andel av driftskostn	20,8%	25,1%	27,6%	21,4%	21,0%	25,7%	28,8%
Spel.lön. and. av driftk ex Got Cup	25,4%	25,1%	27,6%	25,1%	24,0%	25,7%	28,8%

Tabell 7

Förklaringen till de högre spelarlönerna år 2005 fanns i första hand att finna hos AIK, vars spelarsättningar uppgick till 16,8 mkr . Notera också att år 2005 endast avser 15 föreningar. Man kan alltså inte säga att de spelare som deltog i Superettan 2005 hade 34 % högre ersättning än de spelare som deltog under 2004.

Under år 2006 har spelarlöner i genomsnitt ökat med 6 %, om hänsyn tas till att endast 15 klubbar rapporterade sina siffror år 2005), trots att AIK lämnat Superettan för spel i Allsvenskan.

Spelarlönernas andel av driftskostnaderna har under år 2006 ökat och är nu exakt lika stor i Superettan som i Allsvenskan, 28,8 %.

Minskningen mellan år 2001 och 2000 var 12,1 %. Denna minskning berodde helt på att Malmö FF och Djurgårdens IF FF spelade i Superettan år 2000 och i allsvenskan år 2001.

Den genomsnittliga lönekostnaden för spelare per klubb uppgick 2006 till 4,3 mkr (2005: 4,0 mkr).

Under år 2006 var den genomsnittliga beräknade spelarlönen per månad 16.288 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 22 man i spelartruppen(2005: 15.353 kr/månad).

Om man exkluderar AIK år 2005 var den genomsnittliga beräknade spelarsättningen per månad år 2005 vid 12 månaders anställning 11.905 kr/månad i snitt. Detta innebär att om man exkluderar effekterna av AIK:s spel i Superettan år 2005 så ökade de beräknade genomsnittliga spelarlönerna med 37 % år 2006.

Observera ovan att, för att få jämförbara siffror mellan åren, har särredovisning gjorts med hänsyn till om BK Häcken (och därmed Gothia Cup) ingår i Superettan ekonomi eller inte.

Kostnaderna per klubb 2006 och 2005, mkr

	År 2006	År 2006	År 2005	År 2005
	Kostn. inkl	Kostn. exkl	Kostn. Inkl	Kostn. exkl
	<u>spelarförv.</u>	<u>spelarförv.</u>	<u>spelarförv.</u>	<u>spelarförv</u>
Landskrona BoIS	30,9	28,6	Allsvenskan	Allsvenskan
IFK Norrköping	28,8	27,9	24,2	22,7
GIF Sundsvall	25,0	22,5	Allsvenskan	Allsvenskan
Örebro	22,8	20,2	23,4	21,3
IF Brommapojkarna	20,3	19,4	19,8	19,7
Trelleborgs FF	17,8	16,9	15,7	14,9
Degerfors IF	15,7	14,3	11,6	11,0
Assyriska FF	15,1	13,7	Allsvenskan	Allsvenskan
Jönköpings Södra IF	15,0	14,8	Division 2	Division 2
Åtvidabergs FF	13,1	12,8	10,8	10,8
Mjällby AIF	12,2	11,9	12,7	11,0
Ljungskile SK	9,7	9,3	8,2	7,8
Qviding FIF	9,1	8,8	Division 2	Division 2
Falkenbergs FF	9,0	8,8	10,2	10,0
Umeå FC	7,3	7,1	Division 2	Division 2
Väsby United	5,0	4,9	4,7	4,7
Bodens BK	Division 1	Division 1	Uppgift saknas	Uppgift saknas
AIK	Allsvenskan	Allsvenskan	59,7	53,1
GAIS	Allsvenskan	Allsvenskan	16,9	16,4
Östers IF	Allsvenskan	Allsvenskan	16,5	16,3
Västerås SK/FK	Division 1	Division 1	11,2	10,9
Västra Frölunda IF	Division 1	Division 1	11,1	10,8
* Superettan totalt	256,8	241,9	256,7	241,4

Tabell 8

I första respektive tredje kolumnen ingår respektive klubbs samtliga kostnader. I kolumn två respektive fyra har från de totala kostnaderna dragits av kostnader för spelarförvärv såväl direkt i sin helhet kostnadsförda vid förvärsåret, som kostnader från årliga avskrivningar samt kostnader för inhyrning av spelare.

Antal klubbar med kostnader över 10 mkr har under år 2006 minskat med två och är år 2006 elva klubbar.

Tre av de fyra klubbar som inte klarade av att få ihop tillräckligt med poäng för att stanna kvar i Superettan hade samtliga kostnader under 10 mkr. Dessa var Qviding FIF, Umeå FC och Väsby United. Den fjärde klubben, Assyriska FF, som hade dryg 15 mkr i kostnader kom från Allsvenskan år 2005 och hade därför sannolikt delvis kvarstående kostnader på allsvensk nivå kvar i form av flerårsavtal m.m.

Jämför även avsnitten dels ovan angående intäkterna per klubb samt nedan samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition.

Spelartransfers

Intäkterna från spelarförsäljningarna i Superettan steg under år 2006 åter från att under åren 2004 och 2005 varit på en förhållandevis låg nivå.

Spelarförsäljningarna brutto uppgick år 2006 till 17,0 mkr (2005 9,9 mkr)

De totala spelarköpen 2006 uppgick till 17,5 mkr (2005: 8,7 mkr) varav 7,8 mkr kostnadsförts direkt (2005: 3,3 mkr) och 6,5 mkr redovisats i balansräkningen (2005: 5,4 mkr).

Spelarförsäljningar och spelarförvärv Superettan år 2000-2006 och division 1 år 1999, mkr

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Spelarförsäljningar	22,8	33,7	10,1	18,4	24,2	10,1	9,9	17,5
Spelarförvärv, dir kostn.förda	15,9	11,6	7,4	5,1	4,9	5,1	3,3	7,8
Spelarförvärv, balanserade	4,6	1,7	2,5	3,9	4,8	5,1	5,4	6,5

Tabell 9

Åtta klubbar i Superettan kostnadsförde sina externa spelarförvärv direkt, och åtta redovisade sina utgifter för externa spelarförvärv via balansräkningen 2006. En klubb har under året färdigavskrivit balanserade utgifter spelarförvärv och samtidigt kostnadsfört direkt utgifterna för nya spelarförvärv.

Balanserat värde externa spelarförvärv Superettan år 2000-2006 och division 1 år 1999, mkr

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Bokfört spelarkapital	8,9	8,2	3,5	1,7	3,3	4,1	7,8	8,2
Antal fören. som bal. Utg.	5	4	8	6	8	8	10	7

Tabell 10

Det totala balanserade värdet av spelarförvärv i Superettanklubbarna uppgick sista december 2006 till 8,2 mkr (2005: 7,8 mkr). Av detta stod Landskrona BoIS för 2,4 mkr och Degerfors IF för 2,1 mkr.

Genomgående, i de fall spelarna är upptagna till värde i balansräkningen, värderas de till anskaffningsvärde och skrivs av över spelarnas ursprungliga kontraktstid med den nya klubben, allt enligt den svenska elitlicensens redovisningsregler. De spelarvärden som aktiveras är genomgående externa spelarförvärv där den förvärvade spelarrättigheten bokförs som immateriell anläggningstillgång. Det är alltså inte fråga om att balansera kostnader för egna produkter. Observera för övrigt Årsredovisningslagens 4 Kapitel 6 §, som innebär att ideella föreningar ej kan skriva upp anläggningstillgångars värde.

Såväl värderings- som avskrivningsprinciper följer för övrigt internationell praxis.

Klubbar som balanserar utgifter för spelarförvärv

	<u>Balanserat värde, mkr</u>	<u>Balanserat värde, mkr</u>
	<u>2006</u>	<u>2005</u>
Landskrona BoIS	2,4	Allsvenskan
Degerfors IF	2,1	0,3
GIF Sundsvall	1,4	Allsvenskan
IFK Norrköping	1,2	1,4
Trelleborgs FF	0,5	0,5
Falkenbergs FF	0,5	0,2
Qviding FIF	0,1	Division 2
Örebro	0,0	0,2
AIK	Allsvenskan	3,1
Östers IF	Allsvenskan	1,4
GAIS	Allsvenskan	0,3
Västerås SK FK	Division 1	0,3
Västra Frölunda IF	Division 1	0,1
Bodens BK	Division 1	Uppgift saknas

Tabell 11

Eget kapital och soliditet för klubbarna i Superettan

Klubbarna i Superettan redovisade ett samlat eget kapital uppgående till + 17,0 mkr den sista december 2006 (2005: + 11,3 mkr). Beroende på att de i Superettan ingående klubbarna ändras mellan åren leder det redovisade resultatet – 3,1 mkr inte till att det egna kapitalet minskat med samma belopp.

Endast en av de sexton klubbarna i Superettan redovisade negativt eget kapital. De övriga redovisade positivt eller noll i eget kapital. Föregående år redovisade tretton (av femton) klubbar positivt eget kapital respektive två föreningar negativt eget kapital.

I det samlade egna kapitalet 17,0 mkr ingår balanserade externa spelarförvärv år 2006 med 8,2 mkr (2005: 7,8 mkr).

	<u>Eget kapital, mkr</u>	<u>Soliditet</u>	<u>Elitlicenskonsekvens</u>
Landskrona BoIS	+ 7,0	40 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
IF Brommapojkarna	+ 1,7	41 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
IFK Norrköping	+ 1,4	17 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
GIF Sundsvall	+ 1,3	22 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Örebro	+ 1,3	10 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Mjällby AIF	+ 1,1	39 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Qviding FIF	+ 0,9	23 %	Ej aktuellt, spelar i division 1 år 2007
Assyriska FF	+ 0,7	32 %	Ej aktuellt, spelar i division 1 år 2007
Degerfors IF	+ 0,6	8 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Ljungskile SK	+ 0,5	14 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Åtvidabergs FF	+ 0,4	17 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Jönköpings Södra IF	+ 0,3	11 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Väsby United	+ 0,1	17 %	Ej aktuellt, spelar i division 1 år 2007
Falkenbergs FF	+ 0,0	1 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Trelleborgs IF	+ 0,0	0 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2008
Umeå FC	- 0,3	Negativ	Ej aktuellt, spelar i division 1 år 2007
Totalt	17,0		

Tabell 12

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades.

Årsredovisningarna för 2006 ligger således till grund för licensbehandlingen inför säsongen 2008.

För att få elitlicens får man inte ha negativt eget kapital.

Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Första gången detta skedde var således avseende 2001 års bokslut hur man under år 2002 skulle uppnå minst noll i eget kapital.

Om handlingsplanen är uppenbart orealistisk avkrävs klubben att senast den 1/10 inlämna ett periodiserat bokslut per den 31/8. Om även detta visar negativt eget kapital sker degradering nästföljande år. Formellt beslut angående detta fattas av Representantskapsmötet i december. Licensnämnden har under våren 2007 funnit att till Superettan nyuppflyttade Bunkeflo IF:s handlingsplan för att nå noll eller positivt eget kapital vid innevarande års slut ej uppnådde noll eller positivt eget kapital per sista december år 2007. Bunkeflo IF skall därför enligt ovanstående senast den 1/10 lämna in ett periodiserat bokslut per 31/8 2007.

Följer klubben en godkänd handlingsplan så att man uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsbokslut så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licensprövningen inför nästkommande säsong. Vid första tillfället avseende årsbokslutet år 2002, då positivt eller noll i eget kapital gav licens för säsongen 2004.)

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsbokslut fortfarande har negativt eget kapital åläggs klubben att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti och inlämna denna senast den 1 oktober. Om detta periodiserade bokslut visar negativt eget kapital och särskilda skäl inte finns för undantag så sker degradering en division inför nästkommande säsong. Beslut om detta fattas av Representantskapet i december. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapet i december 2007.

Ett ytterligare krav för elitlicens är att det per den 31 augusti ej får finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF eller annan medlemsklubb som inte kan kvittas mot fordringar.

Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum ska licens för nästkommande år inte beviljas.

Elitlicens erhålles för ett år i taget.

Se vidare Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida www.svenskfotboll.se under dokumentbank och under ekonomi.

Superettanklubbarnas egna kapital och redovisade resultat 2006, tkr

	<u>Eget kapital</u>	<u>Redovisat resultat</u>	<u>Kommentar</u>
Landskrona BoIS	+ 7,0	- 3,8	
IF Brommapojkarna	+1,7	- 0,3	Allsvenskan år 2007
IFK Norrköping	+ 1,4	+ 0,0	
GIF Sundsvall	+ 1,3	+ 0,4	
Örebro	+ 1,3	- 0,2	Allsvenskan år 2007
Mjällby AIF	+ 1,1	+ 0,4	
Qviding FIF	+ 0,9	+ 0,7	Division 1 år 2007
Assyriska FF	+ 0,7	- 1,8	Division 1 år 2007
Degerfors IF	+ 0,6	+ 0,2	
Ljungskile SK	+ 0,5	+ 0,1	
Åtvidabergs FF	+ 0,4	+ 0,1	
Jönköpings Södra IF	+ 0,3	+ 1,4	Infriade handlingsplan 2006
Väsby United	+ 0,1	0,0	Division 1 år 2007
Falkenbergs FF	+ 0,0	+ 0,3	Infriade handlingsplan 2006
Trelleborgs IF	+ 0,0	- 0,8	Allsvenskan år 2007
Umeå FC	- 0,3	+ 0,2	Division 1 år 2007
* Superettan totalt	+ 17,0	- 3,1	

Slutsatsen av ovanstående är att det för de klubbarna som är kvar i Superettan år 2006 inte finns några akuta larmsignaler.

Av de till Superettan nyuppflyttade klubbarna år 2007 redovisar per sista december 2006 Enköping och Sirius positivt eget kapital, och har IF Sylvias handlingsplan godkänt av Licensnämnden. Bunkeflo IF:s handlingsplan godkändes inte av Licensnämnden.

Slutsatsen av detta är snarast att det är klubbarna på nivån under Superettan som idag har ekonomiska problem, och inte klubbarna i Superettan.

Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition 2006

	<u>Rangordning efter kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
Landskrona BoIS	1	5
IFK Norrköping	2	4
GIF Sundsvall	3	8
Örebro	4	2
IF Brommapojkarna	5	3
Trelleborgs FF	6	1
Degerfors IF	7	11
Assyriska FF	8	13
Jönköpings Södra IF	9	10
Åtvidabergs FF	10	12
Mjällby AIF	11	7
Ljungskile SK	12	6
Qviding FIF	13	15
Falkenbergs FF	14	9
Umeå FC	15	16
Väsby United	16	14

Tabell 14

Slutsatsen av ovanstående är att det inte för någon klubb råder något klart samband mellan rangordningen utifrån kostnader och årets tabellposition. Man kan dock kon-

statera att de sex högst placerade klubbarna i serietabellen i fem fall också tillhörde de sex klubbar som hade högst kostnader.

Endast GIF Sundsvall, med en åttondeplats i serien, nådde inte upp bland de sex främsta i serien.

De till allsvenskan år 2007 uppflyttade lagen Trelleborgs FF, Örebro och IF Brommapojkarna nådde kostnadsrankingen sexa, fyra och femma.

IF Brommapojkarna har Sveriges, och kanske Europas, största ungdomsverksamhet, vilket bör beaktas vid jämförelsen av kostnaderna.

Ingen av klubbarna med de tre högsta kostnaderna lyckades ta sig upp i Allsvenskan.

Tre av de fyra klubbar som hade lägst kostnader klarade inte av att behålla sin plats i Superettan.

Av detta kan man dra slutsatsen att den kostnadsnivå man i en klubb har råd med har större betydelse för om man skall klara sig kvar i Superettan än om man klarar att nå en plats för att avancera till Allsvenskan.

Noteras kan t ex Ljungskile SK som nådde en sjätteplats i serien trots att man var på tolfte plats i kostnadsrankingen. I fjol var samma klubb på fjärdeplats i serien trots att man var på fjortonde plats i kostnadsrankingen. Uppenbarligen har denna klubb hittat framgångssätt i den svåra konsten att hushålla med resurser.

Klubbar med tabellposition som är högre än kostnadsranking kan ha hittat metoder att arbeta som är bättre än de övriga klubbarna, i alla fall om det upprepas under flera år.

Ordet ekonomi är ju per definition förmågan att kunna hushålla med resurser, varför det därför säkert finns anledning för fler föreningar att ta lärdom av arbetssätten i dessa föreningar under år 2007.

Sammanfattning

Under år 2005 spelade AIK i Superettan, vilket påverkar såväl intäkter som kostnader mycket vid jämförelser mellan åren. År 2005 saknas uppgifter från Bodens BK, vilket också påverkar jämförelserna mellan åren.

Superettanklubbarna redovisade år 2006 sammantaget ett underskott uppgående – 3,1 mkr (2005: - 14,4 mkr). I årets resultat ingår ett överskott från spelaromsättning (spelarförsäljningar minus såväl direkt kostnadsförda spelarförvärv som avskrivningar balanserade spelarförvärv samt spelarin- och uthyrning) på + 3,3 mkr (2005: - 3,8 mkr).

Detta innebär att resultatet från verksamhet exklusive spelaromsättning för föreningarna i Superettan var ett underskott – 6,4 mkr (2005:- 10,6 mkr).

Den genomsnittliga intäkten per förening uppgick till 15,9 mkr (2005: 16,2 mkr).

De totala kostnaderna var oförändrade med 256,8 mkr.

Den genomsnittliga kostnaden per förening uppgick till 16,0 mkr (2005: 17,1 mkr).

Under år 2006 var den genomsnittliga spelarlönen per månad 116.258 kr/månad vid 12 månaders anställning (2005: 15.353 kr/månad).

Klubbarna i Superettan redovisade ett samlat eget kapital uppgående till 17,0 mkr för 2006 (2005: + 11,3 mkr).

Av klubbarna i Superettan redovisar femton stycken ett positivt eget kapital, och en klubb kapitalunderskott. Föregående år redovisade tretton klubbar positivt eget kapital och två klubbar negativt eget kapital.

Allmänt sett är dock de flesta föreningarna underkapitaliserade. Vägar att stärka sina positioner kan t ex vara satsningar på spelarförädlingar med syfte vidareförsäljning till allsvenska eller utland, ökade publikintäkter, mer prestationsbundna spelarsättningar, inkomstbringande sidoverksamheter som tar till vara varumärkets mervärde samt anskaffande av externt riskkapital.

Idrottsverksamhets särart är att man i verksamheten har att arbeta parallellt med såväl verksamhetsmål i form av sportsliga elitmål och sociala idrottsliga breddmål, som ekonomiska mål. Styrningen för att hitta balansen mellan dessa mål är inte lätt. Detta kan också vara en viktig förklaring till att föreningarna har svårt att bygga upp ett eget kapital. Kostnadsbesparingar leder lätt till sämre förutsättningar att nå verksamhetsmålen, vilka hos bl.a. många supporters ofta får den största uppmärksamheten. Införandet av Elitlicensen har dock inneburit att förståelsen för att inte ha negativt eget kapital har ökat högst väsentligt.

Man kan också uttrycka det som att skillnaden mellan företagsverksamhet och ideell föreningsverksamhet är att i ett företag är verksamhetsinnehållet ett medel för att nå målet ekonomiska överskott till ägarna, medan det i en ideell förening är ekonomin som är medlet för att nå målet ett bra verksamhetsinnehåll (som kan mätas såväl som elitlags tabellposition i Allsvenskan som den sociala breddverksamhetens kvalitet och kvantitet).

För de flesta klubbar i Superettan synes det under år 2006 inte råda något klart samband mellan rangordningen utifrån utgifter och årets tabellposition. Dock kan man dra slutsatsen att kostnadsnivån har större betydelse för att kunna klara sig kvar i Superettan än för att nå position för att avancera till Allsvenskan.

Det finns anledning att uppmärksamma de föreningar som uppnått en tabellposition som är högre än dess ranking utifrån kostnaderna.

Avslutningsvis kan sägas att ordet ekonomi ju per definition är förmågan att kunna hushålla med resurser, varför det därför säkert finns anledning för fler klubbar att ta lärdom av arbetssätten i de klubbar med tabellplaceringar som är högre än vad deras rangordning utifrån kostnader är. I synnerhet i de fall det upprepas under flera år.

Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström